

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

לפני כבוד השופטת עמיתה שרה דותן

מערערים 1.פלונית
2.פלוני
ע"י ב"כ עו"ד רון לוינטל

נגד

משיבה אלמונית
ע"י ב"כ עוה"ד שלומי וינברג ו/או ניצן גורן

פסק דין

1

2

3 ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' הדר) מיום
4 21.10.2020 ב-ת"א 25757-09-17, לפיו חויבו המערערים לפצות את המשיבה בגין פרסום
5 לשון הרע ופגיעה בפרטיות.

6

7

הרקע העובדתי

8

9 המשיבה ניהלה במועדים הרלוונטיים לענייננו גן ילדים בתל אביב.

10

11 המערערים הם הוריו של ילד אשר למד בגן שבניהולה של המשיבה.

12

13 בתאריך 11.2.2017 פרסמה המערערת 1 באמצעות הודעת דוא"ל שהופנה לגב' א.ש. נציגת

14

15 ועד ההורים בגן הודעה שכללה, בין היתר, את הדברים הבאים :

16

17 "בהיותך נציגת ועד ההורים בגן אני פונה אלייך בעניין התנהגות חריגה מאוד של צוות הגן

18

19 בראשות הגננת כלפי ילדים בגן.

20

21 נודע לי משיחות עם הורים וילדים בגן כי בימים האחרונים מספר ילדים נקשרו לספסל

22

23 בגן במשך כמה שעות ע"י הגננת, הגננת התפשטה לפני מספר ילדים בשירותי הגן ודרשה

24

25 מהם להתפשט לגמרי לפני ואף נגעה בהם, נשות הצוות הורו לילדים להתפשט ולהסתובב

26

27 עירומים בגן, נשות הצוות הרביצו לפני ילדים על מנת להענישם, הגננת כינתה ילדים

28

29 בכינויים מעליבים כגון מפלצות, נשות הצוות ביקשו מהילדים לזחול על הרצפה, הגננת

30

31 איימה על ילדים שאם ישפכו חול לא יראו את אבא ואמא.

32

33 צוות הגן הנחה ילדים לא לספר להורים, לשקר לגבי אירועים בגן, ואמרו לילדים על

34

35 מעשים כגון הנ"ל שהם מותרים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 כמו כן, התברר לי כי בדרך קבע ילדים בגן יושבים בעונש משום שלא סידרו וניקו את הגן.
2 אני לא מסוגלת לשתוק למעשים האלה ולא יכולה יותר שבני יחשף לדברים כאלה.
3 לכן החלטנו לעזוב את הגן.
4 הטיפול בצוות הגן מועבר לגורמים הממונים עליהן.
5 אני סבורה כי יש לדרוש את פיטוריהן של נשות הצוות לאלתר."
6 ההודעה כלשונה הועברה על ידי א.ש. להורים נוספים, אותם ביקשה לבחון "מה עושים"?
7 בתאריך 12.2.2017 שלח מערער 2 הודעת ווטסאפ לאביו של אחד הילדים בגן ר.צ. שבה
8 הופיעה תמונת המשיבה במעין כרטיס ביקור ולידה הכיתוב "כלומית, כינוי: נחש שחור,
9 תפקיד: גנת בגן עיריה, תחביב: פדופילית סדרתית אזור פעולה: רמת אביב, אזור
10 מגורים..."
11
12 בהמשך לפרסומים המפורטים לעיל, הגישה המערערת בתאריך 12.2.2017 תלונה במשטרה.
13 במסגרתה מסרה הודעה מפורטת, והקטין נחקר על ידי חוקרת ילדים. כן נגבו הודעות
14 מעדים נוספים.
15
16 בסיומה של החקירה, נמסרה למערערת הודעה על החלטה שלא להוסיף לחקור או שלא
17 להעמיד לדין בנימוק שנסיבות הענין בכללותן אינן מצדיקות פתיחה בחקירה, שכן מדובר
18 באירוע אשר ההליך הפלילי איננו מהווה מסגרת מתאימה לביורו.
19
20 ערר שהוגש על ידי המערערים לפרקליטות המדינה נדחה.
21
22 בכתב התביעה שהוגש על ידי המשיבה בספטמבר 2017 נטען, כי הפרסומים על פי תוכנם
23 ואופן הפצתם הינם רצח אופי מכוון שנועד להכפיש את שמה, להשפילה ברבים ובסופו של
24 יום נגרמה לה פגיעה קשה.
25
26 בכתב הגנתם חזרו המערערים בהרחבה ובפירוט רב על האשמותיהם הקשות נגד המשיבה,
27 וטענו כי תביעת המשיבה הינה תביעת סרק, המהווה תביעת השתקה ובפן המשפטי נטען,
28 כי הפרסום חוסה תחת הגנת אמת בפרסום על פי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-
29 1965 (להלן: "החוק").

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 עוד נטען, כי הפרסומים חוסים תחת הגנת תום לב על פי סעיף 15 לחוק מאחר שפורסמו
2 בתום לב, וכי היחסים בין המפרסמים לבין האדם שאליו הופנה הפרסום, הטילו עליהם
3 לעשות את הפרסום.
4 בנוסף נטען על ידם, כי הפרסום היה מידתי וסביר וכי מטרת הפרסומים היתה להגן על בנם
5 הקטין.

6
7 בפסק דינו המפורט והמנומק קבע כב' השופט הדר, כי הפרסומים מהווים לשון הרע ודחה
8 את טענות המערערים לאמת בפרסום ותום לב.

9
10 אשר למערער נקבע, כי במשלוח תמונת המשיבה בנוסף לכינויה פדופילית, ביצע גם עוולה
11 של פגיעה בפרטיות.

12
13 לנוכח קביעות אלה, חויבה המערערת לפצות את המשיבה ב-60,000 ₪ והמערער חויב
14 לפצותה בסך של 40,000 ₪. כמו כן, חויבו המערערים בהוצאות משפט ושכר טרחת עורך
15 דין בסך 25,000 ₪.

ה ע ר ע ו ר

16
17
18 בערעורם פורשים המערערים יריעה רחבה של טיעונים המשתרעת על כל העובדות והראיות
19 מנקודת מבטם, תוך הפניה להוראות החוק. אולם, לא מצאתי התייחסות לקביעה המהותית
20 לפיה המערערים לא הביאו ולו שמץ ראיה להוכחת אמיתות האמור בפרסומים.

21
22 משכך, אפתח בהבהרת גדר המחלוקת בין הצדדים.

23
24 המשיבה הציגה פרסומים המאשימים אותה בפגיעות גופניות ומיניות בילדי הגן, בו היא
25 עובדת כגננת. בהמשך לתיאורים הקשים המפורטים בפרסום הראשון, כונתה המשיבה
26 פדופילית בפרסום השני.

27
28 בכתב הגנתם טענו המערערים, כי האמור בפרסומים אמת. משכך, היה עליהם להוכיח טענה
29 זו.

30 לחילופין, היה עליהם להראות, כי הפרסום נעשה בתום לב באחת הנסיבות המנויות בסעיף
31 15 לחוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

המסגרת הנורמטיבית

שעה ששאלת עצם הפרסום, זהות המפרסם והיות הפרסום בגדר "לשון הרע", על פי הגדרתו בסעיף 1 לחוק הוכחה עובר נטל הבאת הראיות והוכחת טענת ההגנה אל הנתבע. דהיינו, על המערערים מוטל היה להוכיח במידה הדרושה בהליך אזרחי, כי תוכנם של הפרסומים אמת.

ב-דנ"א 1212/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך פ"ד סנ(1) 667, (18.9.2019) הובהר היקפו של נטל זה על ידי כב' הנשיא גרוניס:

"היינו, עמדתי היא כי הגנת אמת הפרסום מחייבת להוכיח כי הדבר שפורסם היה האמת כפי שהייתה במועד הפרסום, ולא כפי שנחזתה להיות. לא ניתן לוותר על דרישה זו. אמיתות הפרסום היא תנאי הכרחי ומכונן בהגנת אמת הפרסום והיא ניצבת בבסיס ההצדקה לה (ראו, פסקה 22 לעיל). לפיכך, פרסום שאיננו בגדר אמת אינו ראוי להגנה לפי סעיף 14 לחוק. תוצאה זו מתחייבת לאור לשונו והיגיונו של החוק וכאמור, היא עולה בקנה אחד עם פסק הדין בדנ"א קראוס.

זאת, אף אילו היה בכך כדי 'לצנן' במידת מה את הנכונות לפרסם פרסומים, לאור הצורך להביא בחשבון את האפשרות שיתגלה מידע חדש לגבי מה שפורסם, לאחר הפרסום. למעשה גם בדנ"א קראוס הכיר בית המשפט כי הנטל להוכיח את אמיתות הפרסום, נטל כבד הוא. זאת, בין היתר לאור הפער שיכול להיווצר בין אמיתות הפרסום לבין היכולת להוכיח זאת בהליך שיפוטי (שם, בעמ' 41-40 (השופט ת' אור))."

ובהמשך הובהר:

"במסגרת הגנת אמת הפרסום, על המפרסם להוכיח כי הדבר שפורסם היה האמת. אמת זו היא אחת ויחידה, והיא נקבעת על בסיס מכלול הראיות העומדות בפני בית המשפט, וזאת אף אם נתגלו לאחר הפרסום. לצורך הגנת אמת הפרסום, לא די ב'אמת לשעתה' כפי שפורשה בפסק הדין בערעורים. לא ניתן להסתפק אך במה שנחזה להיות האמת בעת הפרסום. במלים אחרות, אין לקבל את העמדה לפיה האמת, לעניין סעיף 14 לחוק, הינה 'אמת לשעתה'."

אשר להגנת תום הלב, על הטוען לה להוכיח כי האמין שהפרסום הינו אמיתי במישור הסובייקטיבי והאובייקטיבי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 "מהבחינה האובייקטיבית נדרש כמובן, כי יהיה ענין ציבורי משמעותי בפרסום וכי מדובר
2 יהיה בפרסום שנעשה לאחר בדיקה רצינית ואחראית", (דברי כב' השופטת ע' ארבל, שם).

3

4

מן הכלל אל הפרט

5 כעולה מעדותה של המערערת עצמה, מקור המידע היחיד להאשמות החמורות נגד המשיבה
6 היו דברי בנה הקטין. יצוין לענין זה, כי מעבר לדברי האם לא הוצגו לפני בית המשפט ראיות
7 כלשהן ביחס לתוכן דבריו של הילד.

8 את פנייתה לנציגת ועד ההורים בגן פתחה המערערת באמירה, לפיה "נודע לי משיחות עם
9 הורים וילדים בגן כי...". אמירה זו היתה נטולת כל בסיס והמערערת עצמה הודתה
10 בתצהירה (סעיף 41) שדברים אלה נאמרו כדי לא לחשוף את בנה כמקור המידע.

11

12 בהמשך, תיארה המערערת מעשים קשים שכללו קשירה של ילדים לספסל בגן במשך כמה
13 שעות על ידי המשיבה. עוד נטען, כי המשיבה התפשטה לפני מספר ילדים בשירותי הגן,
14 דרשה מהם להתפשט ואף נגעה בהם, ועוד מעשים המהווים עבירות פליליות חמורות.

15

16 מלבד עדותה המתלהמת של המערערת, לא הוצגה ראיה כלשהי לכך שאלו הדברים שמסר
17 הילד ומקל וחומר שלא הוצג בדל ראיה ביחס לפרט כלשהו מן האירועים הנטענים.

18

19 הן בערכאה הדיונית והן בערעור, שמה המערערת את יהבה על אמירה סתמית וכללית של
20 נציגת ועד ההורים, לפיה "יש דברים בגו" מעבר לעובדה שזו לא הוזמנה להעיד ולהסביר
21 למה כוונה את דבריה באימרה שנגבתה ממנה במשטרה (נספח 3 לתצהיר המערערת),
22 נשאלה א.ש. האם חשה שבגן מתרחשים מעשים חריגים, והשיבה, כי בנה מעולם לא סיפר
23 לה על קשירות, אלימות או התפשטות ואז נשאלה מדוע כתבה למערערת או אמרה לה שיש
24 דברים בגו, וענתה כי רצתה לדובב אותה על מנת שתספר לה וכן רצתה להראות כי היא בצד
25 שלה.

26 יודגש, כי על פי האמור בהודעות של א.ש. היא שאלה את בנה ביחס להתנהגות מינית של
27 נגיעה באיברים פרטיים והילד שלל זאת, אך סיפר לה על קשירות והפנה לשמות של 4 ילדים
28 כולל בנה של המערערת.

29 יודגש, כי המשיבה הכחישה בעדותה קשירות של ילדים והבהירה, כי הילדים למדו קשירות
30 לצורך פיתוח מוטורי, אך אין מדובר בקשירות של ילדים.

31

העדה גם מסרה את שמם של הילדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 לא הובהר אם הילדים או הוריהם נחקרו ומה עלה בגורל החקירה.
2 עוד יצוין, כי העדה הוסיפה פרטים על הורים נוספים שערכו בירור ביחס לעובדות הנטענות,
3 והבירור לא העלה דבר.
4
5 ציינתי את דברי העדה בחקירתה לצורך השלמת התמונה למרות שמדובר בעדת שמיעה מפי
6 שמועה, שלא ניתן לבסס עליה ראייה לכאן או לכאן.
7 מכל מקום, ברור, כי האמירה "יש דברים בגו", לא נאמרה כדי לאשר את גרסת המערערת.
8 בהודעת הערעור מלין ב"כ המערערת על כך שבית המשפט לא הסתפק בעדות המערערים
9 ביחס לעובדות הנטענות. דין הטענה להידחות מעבר לעובדה שמלבד דברי האם ביחס
10 לאמירות הילד, לא הובאה כל ראייה, המערערים נמנעו בודעין מלזמן לעדות את
11 הפסיכולוגית שנטען כי היא מטפלת בילד, או מי מגורמי הטיפול שפורטו בתצהיר
12 המערערת.
13 עוד נטען על ידי המערערת, כי פנייתה לבית המשפט לקבלת חומר חקירה נדחתה.
14
15 עיינתי בהחלטת כב' השופטת נ' תבור ב-ע"ח 14322-12-17 מיום 6.2.2018 ונראה, כי
16 המערערת אינה מדייקת בהצגת ההליך ותוכן ההחלטה.
17 ראשית, הבקשה הוגשה על פי סעיף 6 לחוק לתיקון דיני ראיות (הגנת ילדים) תשט"ב-1955
18 בנימוק, כי חומר החקירה, שכלל גם חקירת ילדים אחרים ואמירות המתייחסות אליהם,
19 התבקש לשם הגשת ערר על סגירת התיק ולצורך שקילת הליך אזרחי או פלילי (סעיף 7
20 לבקשה).
21
22 אין בבקשה או בהחלטה כל התייחסות לתביעת המשיבה שהוגשה כחודשיים קודם לכן.
23 עוד יצוין, כי ניתנה למערערת האפשרות לקבל חלק מחומרי החקירה במגבלות שצוינו
24 בהחלטה, וכב' השופט הדר איפשר לה להביא ראיות המתייחסות לחקירה. אולם, היא
25 בחרה שלא לנסות להציג הראיות או חלקן כפי שמאפשר סעיף 11א לחוק לתיקון דיני
26 ראיות.
27
28 הטענה, לפיה היא מבקשת להימנע מחשיפת בנה אינה יכולה להישמע מאחר שניתן צו
29 איסור פרסום שמות הצדדים, וניתן היה לבקש דיון בדלתיים סגורות, וצו איסור פרסום
30 ביחס לראיות שיש בהן כדי לפגוע בעניינו של הקטין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 מעבר לדרוש אציין, כי מהפרסום והשיחות עם נציגת הועד היה ברור, כי לפחות חלק מן
2 הטענות מתייחס לבנה של המערערת. משכך, לא ברור מדוע חששה מהבאת ראיות מהותיות
3 לפני הערכאה שיפוטית.
4
5 לא מצאתי, כי ראוי היה בנסיבותיו של מקרה זה ועל פי דיני הראיות להסתמך על עדות
6 שמועה מפי שמועה, שלא בא לה כל חיזוק ממקור חיצוני.
7
8 לאור האמור לעיל, בדין דחה כב' השופט הדר את הגנת המערערת ביחס לאמת בפרסום.
9 אשר לתום הלב, מתוכן הפרסום עצמו עולה, כי המערערת ביקשה לגרום לפיטוריה של
10 המשיבה ועובדות נוספות בגן. יתרה מכך, הפניית התלונה כלשונה לחברה בועד ההורים
11 מכניסה את הפרסום לגדרו של סעיף 16(ב)(2) לחוק הקובע:
12 **"(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום**
13 **אחת מאלה:**
14 ...
15 **(2) הדבר שפורסם לא היה אמת, והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח**
16 **אם אמת היא אם לאו;"**
17
18 הסתמכות עיוורת על דברים שנאמרו על ידי ילד בגן טרום חובה (שתוכנה לא הוכח, כאמור),
19 אינו יכול להיקרא בדיקה סבירה.
20 יתר על כן, תוכן הפרסום חרג מתחום הסבירות ת"ק פרסה.
21
22 ניתן להניח לזכותה של המערערת שנחרדה מהדברים ששמעה, וכן שחשה צורך להביא את
23 המידע המטריד, בלשון המעטה, לידיעת נציגת ועד ההורים. אולם, בשלב זה לא היתה כל
24 הצדקה לפרסום כפי שצוטט לעיל. ניתן היה לערוך שיחת גישוש לבריור החשדות. כמו כן,
25 היה על המערערת לבקש הסבר מהמשיבה בטרם תפנה להפצת המידע.
26
27 המערערת סומכת את טענת תום הלב על דברי השופט הדר, אשר בקביעת הפיצוי האמין כי
28 כתבה את אשר כתבה בדם ליבה. אולם, אין להקיש גזרה שווה משיקולים ביחס לסכום
29 הפיצוי לקביעת תום לבו של המפרסם בשלב הדיון בסעיף 15 לחוק. (ראו ספרו של המלומד
30 אורי שנהר, דיני לשון הרע, עמ' 259).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 42162-11-20 פלונית ואח' נ' אלמונית

1 אשר למערער. בדין קבע כב' השופט הדר, כי למערער לא היתה כל הגנה נגד התביעה. הוא
2 לא טען ולא הוכיח כי המשיבה היא פדופילית סדרתית כפי שנכתב וצירוף תמונתה לאמירה
3 המכפישה מהווה גם פגיעה בפרטיותה.

4

5 בהתייחס לגובה הפיצוי, בית המשפט בחן את הפיצוי הראוי בנסיבות המקרה, ועל אף שקבע
6 כי לא היתה כוונת זדון בפרסום, התוצאה ביחס למשיבה היתה הרסנית ופגעה אנושות
7 ביכולתה לעסוק במקצועה.

8

9 סבורה אני כי הפיצוי שנפסק למערערת נוטה לקולא לאור תוכן הדברים הקשים, ובעיקר
10 לאור העובדה שבמהלך כל הדיון המשפטי, החל בכתב ההגנה וכלה בעדותה, היא המשיכה
11 להטיל האשמות קשות נגד המשיבה ולא חזרה בה ולו במעט מתוכנו של הפרסום.

12

13 אשר למערער, בית המשפט קבע את הפיצוי בהתחשב בכך שקיימת חפיפה עובדתית מסוימת
14 בין שתי העוולות, ואני סבורה, כי איזון כראוי בין חומרת הפגיעה לסכום בו חויב.

15

16 לאור האמור לעיל, החלטתי לדחות את הערעור.

17

18 המערערים ישלמו הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 15,000 ₪.

19

20 העירבון אשר הופקד יועבר לידי ב"כ המשיבה.

21

22 ניתן בלשכת היום, י"ח כסלו תשפ"ב, 22 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

23

שרה דותן, שופטת נעמיתה

24

25

26

27